

Reaali Poiss

TALLINNA REAALKOOLI AJALEHT

NUMBER 2 (33)

OKTOOBER 2001

Küsimus suurele ringile: loe ka lk. 2!

Kas Reaalkool peaks olema poistekool?

Seda artiklit poleks sünninud, kui meie kooli 120. aastapäeva aktusel Estonias poleks ühes ettekandes (teemal "Arvamus Reaalkoolist") välja öeldud mõnede vilistlaste arvamus, et Reaal tuleks muuta poistekooliks (nagu ta oli algusaastatel).

Sellele avaldusele järgnesid suhteliselt vastakad emotsioonid – eestpoolt riidadest püüdis üks (üksiküritajast vilistlane) aplodeerida, kuid tagaridadest, kus istus meie lugupeetud abiturium (peamiselt meessoos esindajad), summutati õrn hääleke valjude ohetega: "Ei, palun EIII!"

See selleks, kuid järgnevalt anname Teile lühikese ülevaate kooli peal ringi luusivate õpilaste seisukohast antud probleemile.

Suur enamus oli üllatusest ümmargune – milleks selline küsimus? – loomulikult ei peaks Reaali õpilased olema ainult poisid! Kommentaare oli mitmesuguseid: poisid vastasid enamasti, et ilma tüdrukuteta oleks koolis kole igav, poleks midagi (kedagi) vaadata ja pealegi, kellest koosneks siis Reaali Poisi võlv

naiskond? Kas poistest?

"Ega me mingid peded pole!" teatas seepeale üks kindlameelne noorsand.

Siiski pole kõik aadamapojad viimasega ühel meelel – kaks noormeest, kelmikas säde silmis, ütlesid julgelt välja oma seisukoha, et neile just poisid meeldivadki.

Tütarlapsed leidsid kõik üksmeelselt, et poistekooliks muutmine oleks täielik sooline diskrimineerimine (vaadake ette, vana-meelsed - meie koolis on märkimisväärne hulk sõjakaid naisõiguslasi, kes leidsid, et poistel pole üldsegi mitte suuremat õigust käia nii heas koolis!).

Eks see oli esimene reaktsioon ning paljuski tingitud suurest murest: "Mis siis meist saab!" Samuti märgiti, et kool on tänapäeval siiski mõeldud mõlemale soole ja pealegi oskavad meie kooli nupuneid reaallaineid kohati poistest paremini.

Kuigi suur osa ei pidanud Reaali poistekooliks muutmist heaks ideeks, oli ka üksikuid erandeid, kes leidsid, et tüdrukud segavad õpinguid, juhtides julgalt tähelepanu õpingutelt kõrvale – pilk jääb pidevalt

pidama.

Samuti oleks poistekooliks muutmine võimalik, kui kõrval oleks tüdrukute kool.

Mõni valla tu pakkus välja idee, et Realist võiks teha tüdrukute kooli, kus nemad oleksid ainsad poisid.

Õpilane, kes tuli rõõmsa näoga kontrolltöölt, teatas, et kui tüdrukuid poleks, ei oleks kedagi, kelle pealt töö ajal maha kirjutada, mitte keegi ei saadaks enne töid e-mailile konspekte, keegi ei selgitaks keerulist materjali, mitte keegi ei...

Eelnevast peaks selgelt järelduma, et poistekooli idee on täielik ajuvabadus.

Kuid eelkõige on see jutt mõeldud tõstma neiuide enesehinnangut, sest on ju siililegi selge (nagu me rõõmuga märkisime ka poistele), et niinimetatud tugevam sugupool ei saa ilma meieta hakkama.

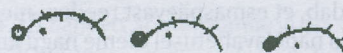
uurisid:

tuuli ja silvia



Gümnaasiumiõpilased sajandi algusest - kuidas küll nemad tüdrukuteta läbi said?

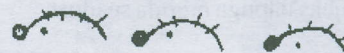
Selles lehes võivad lugejad teada saada natuke rohkem väitluse kohta meie koolis ja maailmas. Tekstid koostas Catlyn Kirna.



Nekroloog

Käesolevaga peame kurbusega/mitte nii suure kurbusega tõdema, et meie hulgast on lahkunud ja teise (loodetavasti paremasse) ilma läinud Reaali Hermafrodiit, kellele me tema raske saatuse ja lühikese eluea pärast kaasa tunname. Jääme teda mäletama ja tunneme kaasa omastele - Lustlikule Krõbistajale, Energilisele Vulistajale ja Härglevale Põristajale. Kalli Hermafrodiidi mälestuseks kutsume kõiki üles tunnisele leinalamangule, mis toimub ükskõik mis ajal, soovitatavalt öösel magades.

toimetus



Tulemas presidendivalimised!!!

Et mitte äratada asjatuid lootusi, on ilmselt aus kohe ära öelda, et tegu ei ole mitte kordusvalimistega Eesti Vabariigis, kuigi ühe teatud tähtsa ameti omaniku võiks otsekohe julgelt pensionile saata ning noort ja värsket verd asemele muretseda.

Presidenti hakatakse valima hoopis meie koolis, sest Paavo Pauklin, kes enne neid kohustusi täitis, lõpetas kevadel kooli.

Uue presidendi valib REK (Reaalkooli Esinduskogu) pühapäeval, 28. oktoobril. Selle puhul

sõidavad bad bussiga minigisse kohta, lähevad sauna, söövad kõhu täis ja kuskil vahepeal otsustavad muuhulgas ka ära, kes on see kõige õigem isik Paavo rasket tööd üle võtma.

Soovime kandidaatidele edu!!

"Meil on elus halvasti läinud - me oleme astunud poliitikasse!" õp. Kaasik

Õp. Linno: "Kas te olete kõik õpikud tagasi toonud? I really can't get enough of these books."

Õp. Saaret hoiatab õpilasi: "Türkklased võibolla käituvad teiega natuke pahasti - võtavad pea maha. Aga muud ei midagi.

Liilia Kravtsenko	10.okt
Nora Mals	17.okt
Igor Kaasik	19.okt
Tiiu Luuk	25.okt
Piret Otsa	31.okt
Aita Ottson	1.nov
Ene Saar	12.nov
Toomas Toomra	14.nov



Ringi liikus ka bornokomisjon, kes tegi tänuväärset tööd, jagades näitsu kõigile, kel kitsaste olude tõttu seda ei olnud.

Reede, 5. oktoober. Tegevuspaik: Tallinna Reaalkool, Estonia pst. 6. Segased sündmused koolimajas. On toimunud võimuvahtus. Õpilastest on saanud õpetajad ja õpetajatest "väikesed" allumatud 13a klassi õpilased.

8.30 Muidu nii tavapärase garderoobis va-litseb rõõmus elevus. Igapäevaste uniste "garderoobihoidjate" asemel on üliagarad ja vallatud näokesed. Tundub, et kõik on pea peale pööratud: koridorides on kommi söömine lubatud, tundides nätsu närimine lausa kohustuslik jne jne. Kooli on lisandunud ka paar immigranti Aafrikast – ajaloolane ja inglise keele professor. Siit-sealt kostub direktor Gunnari Pohmaka (Siim, 12a) hää, mis õpilasi korrale kutsub.

9.00 Algab esimene tund. 13a õpilased suunduvad tööõpetusse. Õpetajad Joote Kolb (Raido, 12c) ja Neeme Nael (Mihkel, 12c) jagavad kasulikke näpunäiteid lehtedest pärja punumisel. Oodatult ei möödunud esimene tund viperusteta. Väike vahejuhtum haamriga, kuid rahvasuugi ütleb, et tegijal juhtub nii mõndagi.

9.35 Kolmandal korrusel on end sisse seadnud Bornokomisjon, mis hoiab korda kogu majas ning teostab õpilaste kontrolli. Samas tegutseb ka kooli psühholoogist psühhopaat Maria Celeste Metsik (Kerli, 12b) ja tema "parem käsi" Paadi Abi (Evelyn, 12b). Nemand selgitavad välja õpilaste "ai kjuud". Bornokomisjon, koosseisus: Pamela Andresepoeg e. Pammy (Maarja, 12a), Margit Margusepoeg e. Push (Kadi, 12c), Sexy-Inga (Inga 12c), Bornokunn (Aldren, 12c), Narko-koer (Madis U., 12c) ja Casanova (Kaido, 12c), viivad esimesel vahetunnil läbi mingisugust uurimust sihilikult ebaselgetel eesmärkidel. Koostöö tulemusena selgub, et 13a õpilased on tublid munaloopijad, lipusõlme sidujad ja väga loomingulised. Vahetunni lõppedes kamandab 13a klassijuhataja (Priit R. 12a) õpilased kehalise kasvatus tundi.

10.00 Kehaline kasvatus kooli parklas. Õpetajad Dhea (Age, 12b), Jass (Jaak, 12a) ja Simpson (Kristjan K., 12a) hoolitsevad selle eest, et kõigil luud-liiked korralikult läbira-

putatud saaks. Võimed pan-nakse proovile teatevõistlus-tel, võimlemises ja jällegi mu-na loopimisel. (Pisut vähem andekatel õpilastel juhtus ka apsakaid: kes kukkus, kes ei osanud munaga ümber käia...)

10.35 Riigikaitse aulas. Leitnant Bruss (Ott, 12c) ja Joote Kolb viivad õpilased kurssi riigi kaitsmise põhitõdedega. Õpitakse auandmist. Kiitus õpilasele Kuurme, kes näitab ka teiste õpilastele, kuidas üks korralik auandmine käib! Rivilaul "Bold 2in1 raha säästab, pesuloputusest päästab..." kostub igasse koolimaja nurka.

Kui riigikaitse läbi, võtab ohjad enda kätte Dhea, kes ärgitab kõik mõnusale tantsule. "It's raining men...halleluuja...", mõmiseb nii



Uus traditsioon, mille käigus Sargava pärjatakse.

harjutuste ja muude keeleliste probleemidega. Otsustati toetada noori õpetajaid tagsihoidliku abirahaga, täpsemalt 36 krooniga. Meie õpilaste lahkus on piiritu!

11.35 13a suundub sööma. Aga kui hiired on ära, siis on kassidel pidu! Aulas algab tõeline Reaali Tantsupidu. Tõestame, et ka realistid on tubli tantsurahvas!

12.00 Algab viimane tund – muusika. Aeg jagada muusikalisi teadmisi ka neile, kellele elevant on kõrva peale astunud. Õpetajad Juko (12b) ja Tiit O. (12b) tutvustavad oma õpilaste-

õpetajate päev

Reportaaz õpetajate päevalt (ka telgitagused)

le erinevaid muusikastiile. Selles tunnis on võimalus muusikaliste oskustega silma paista ning sellega saab suurepäraselt hakkama õpilane Karp. Tundi kokku võttes tuleb tõdeda, et 13a klass on teatud mõttes isegi muusikaalne, ent siiski naljalembelisem.

12.40 Aktus! "Palume tõusta direktor Gunnari Pohmaka sissetoomiseks!" Huvitav ja originaalne!!! Ja nüüd kõne - sõna võtab amööbieksper Gunnari. Tuleb avaldada austust eriti teemakohase ja sisutiheda kõne eest! Kord on õpilaste näidendi käes, järgnevad koori etteaste ja (hetkel veel õpilaste staatustes olevate) õpetajate näitemäng. "Kui mina alles koolis käisin". Aktus jätkub Bornokomisjoni esinase sõnavõtuga. Käskkirjad. Psühholoogist psühhopaadi kokkuvõtte õpilaste vaimsest olukorrast. Parima "õpilase" tiitel rändab Jaagult (Saukaselt) Jaagule (Timpsonile). Ja nüüd aktuse kõrgetk - võimupiruka tagastamine!!! Võim on taas tõelisel õpetajatel. Eks ta nii ole, et kord Piibleht all ja Westman peal, kord õpilased all ja õpetajad peal ja vastupidi...

Ning nüüd, TÄHELEPANU, uus traditsioon!!! Pudereas kõnnime Sargava kuju juurde, et austust avaldada õpetajatele, kes meie hulgast enam ei viibi.

14.15 Bankett abituriumile ja õpetajatele. Aitäh noorematele klassidele, kes hoolitsesid toitlustamise eest!

Otsi kokku tõmmates tuleb tunnistada, et oli tore päev! Suued tänud kõigile korraldajatele!!

PS! Õpetajate päeval esinenud tegelased olid välja mõeldud ning kokkulangevused reaalsete isikutega on puhtjuhuslikud.



Nagu kaks tilka vett: Polma Pohmakas ja 13a klassi õpilane Polma tantsuhoos.

omalooming

Kõik on paljas, Tõde on paljas.

26 september, kell 19.00 oli rahvahulk taas kogunenud Reaalkooli neljandale korrusele loomingu esitamise eesmärgil. Algas omaloominguõhtu pealkirjaga "Paljas tõde". Laval esinesid peamiselt küll 12b õpilased, kuid oli ka teisi. Õhtu läbiviijaks oli taas Marcus Brutus (passis peaks seisma Tiit Kuuskmäe, aga kes seda teab).

Esinesisid järgmised inimesed: Raca, kes luges kurbe kirjakesi (pisar tuli kohe silma); Janc, kes tegi kirjanduslikku eksperimenti; Mati Tald, kellel seekord polnud juttu IT-mehest, vaid üks kena looke paksudest ja naistest; loomulikult astus lavale ka Marcus Brutus ise, kes rääkis meile paljastest naistest (kõik said targemaks!!) ning oli ka lühijutukesi sõrmedest ja kõigest muust toredast siin ilmas (niipalju sain mina aru). Sellega kahjuks (õnneks) piirnesidki 12b esinemised. Lavale astusid Helen, Spooky ja Tanel, kes rääkisid meile ühe kavala muinasjutu, mille järgi pidid neli ihmist publiku seast sama geniaalse teosega välja tulema (tulid ka!!!). Helen luges ka oma vahvaid luuletusi.

Luulet said kõik ka ise luua: ringi käis paber, kuhu oli võimalik kõik oma mõttevälgatused üles tähendada. Seda tehti innukalt. Selle paberi sisu on ka siin kõrval ära toodud, erinevalt originaalist loetavate tähtedega.

Muusikat tegi kogu selle tõepal-
jastuse ajal Jaak Johanson, kes oli kaasa
võtnud nii kitarri kui ka kontrabassi
(koos mängijaga ja puha!). Esitati mit-
meid laulukesi, mis heakskiidu teenisid.
Viimasena saabus "vaba lava", kus teis-
te seas esines ka Siim S. Rohtla (tuu mees,
kes varem neid õhtuid läbi viis). Loeti
igasugust luulet ja proosat. Asja lõ-
petas loomulikult sööming ning tee-
jooming.

Selleaastane kogunemine erines väga eelmise aasta omadest, kuid kõigile paistis meeldivat selline omaloominguviis, kus oli tunduvalt vähem muusikat ja rohkem muidu loomingut. Vot nii!!

catlyn kirna

Miks räägime küll paljast õest
Kui jutt on elust enesest?
Kas pole siis tõesti nii?
A eile oli teisipäev...
Miks ei leia ma sind enese kõrvalt
Miks ei ole sind siin-ma ei suuda enam...
Ma vajan sind kui vett, õhku ja siia
Oh, ma tahaksin sind just praegu...
See muusika mu meeli justkui hurmaks;
Kuid ei! Ma ennast petta küll seekord ei lase!

See kunagi tundus nii jube
See kunagi tundus nii hirmus
Kuid nüüd...
On asi hoopis hinnas!
Sest see on tõde-paljas tõde
No jah, aga siiski peab ka taha panema.
Ning rändava sibula ideelist substantsi
Kui elutut räume alati austama
Sest see tõde on nõnda paljas
Nagu raim kapsaaias
On Soovik nii maias

...Seal - seal, kuhu käsi ei ulatu,
Ka seal - seal pole keegi nii alatu

Ai dummer ger gommer ger

Omalooming, omalooming, ise tehtud asi
Jutt, luuletus, tants, laul ja pillimees
Hea, et Otsa Piret meil midagi teha lasi
Täna õhtul voodis kõigil õnnis tunne sees
Mul on ka ninas mädapunn
Väljas on värviline ja külmad linnud
lendavad

Reede ei ole esmaspäev! Vist!

Roheline tiik, roheline tiik
Konnad rohelises tiigis-minu sõbrad

Piibel on kirjutatud inspireeritult jumalast

Lasud kõlasid seekord vaikselt,
Peaaegu nii vaikselt, et neid ei olnudki

Roni kõrgele, kui saad, sest aega on vähe

Kartul on mullane
Tahtis minna putkasse
Ajee-see on minu viimne headspin!
Tere-tere vanapere
Karu pani ära
Ning rannal me siis tegime seksi
Ei noo ma armastan sind ka
No keda see huvitab?
Ahaa, päevad pole vennad!!!!

Üks sai maksis kolm hästi pikka päid.

Paljas õde!!!

Paljastatud tõde: tõde on paljas (näitleja mõtleb ja hakkab naerma)
Jah, mitte minu lugu

Karga porri karga porri
Seal on teine rebane
Ja kerrom komkom

Ja siis, kui kurk ja kaalikas ja porgand
Kahekesi koos
Olid joomahoos
Lällasid nad, kuni pandi purki
Et saaks varsti hapukurki
Sisse tuli muusik ja ta sõber Vana Toomas

Paljas tõde või riides vale,
Kumb on parem, vahet pole.
Jutus oli mõte sees?
Sellest aru saab aint üks mees...
See mees ongi see sama mees,
Tänu kellele oli jutus mõte sees
Mõtet pole...

Ainult paljas tõde...
Kuid mis siis teha, kui mõtet pole?
Ja on vaid paljas tõde
Paljas tõde, paljas tõde, paljas, paljas
Tõde peabki olema paljas, nii paljas

Paljas on käsi ja jalg ja tõde
 Paljas on mees, kes veidike sõge
 Paljas on naine, kes on tema õde
 Paljas on jumal ja paljas on tõde

Kapsauss isukalt jõi kartuliputru
Edgar ja Laaripoiss ka
Kaugelt nurgast kostus kurba nuttu
Mis siis ikka, mina ka!
Jänes nägi kuu peal valgust ja teadis
Et seal on elu, hea elu.

Ka suvi tuli ruttu
Ilma, et talv oleks ära
Ka juurviljad läksid tuttu
Ja ära sõi nad mära
“Elu on ilus,” nii ütles põder
Hunt ka teadis seda, õde
Sõna sekka ütles reinuvader
See, see on paljas tõde

Sinililled nutavad öösel
Ja puud olid ka
Ja lehmad olid
Sest peale sibula söömist on nii armas
suudelda
Ta lõhnas nagu vanaema rohukapp...mmm
Ma nuusutasin neid mõlemaid
Ära enam vaata mulle otsa
Sa oled nagu marineeritud seen
Aga mis sest!
Parem kõik GET LOST!

**See ongi see vahva luuletus, mille autoriks on kõik
omaloominguõhtul olnud isikud.**

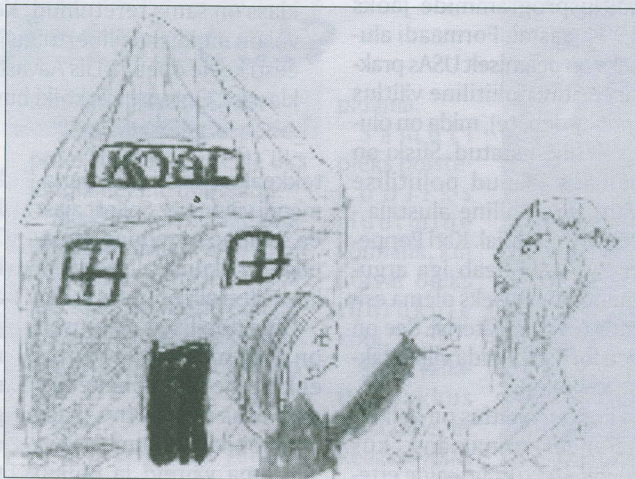
Kolmanda planeedi saladus

Keegi ei tea, kus see kolmas planeet asub. Kes seda otsima on läinud, pole tagasi tulnud. Arvatakse, et seal elavad rohelised pu-

naste laikudega erekollaste silmadega elukad, kes söövad tuld ja vahel ka inimesi. 79 000 aastat on sellest möödas, kui viimane

inimene seal käis ja siamaani pole tagasi tulnud.

hanna-liisa mõtus
IVa



Minu naljakaim unenägu

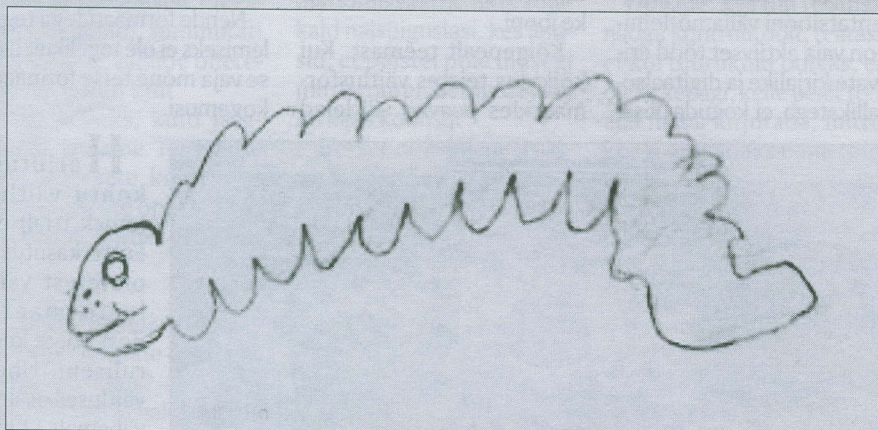
(Seda unenägu nägi mu õde)

Olin kooli ees. Värava juures seisis Jumal, ta ei lasknud mind mööda. Lõpuks leidsin lahenduse - lõin Jumala maha.

johanne henriette
kerge 3a

KAPSAUSS

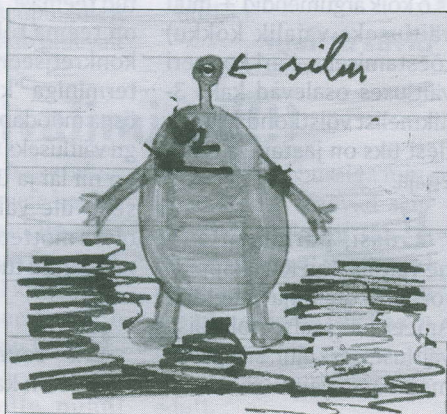
anni leplik 2a



Kolmanda planeedi saladus

Elas kord üks tüdruk, kelle nimi oli Anna. Anna oli täiesti tavaline tüdruk, aga Annal oli kummaline unistus – ta tahtis kosmosesse lennata. Õigemini kolmandale planeedile. Anna vanaema oli rääkinud saladuse, et kolmandal planeedil elavad ühe silmaga sinised olevused, kes armastavad juustu süüa. Ja need olevused tahavad kuule lennata. Sest need olevused arvavad, et kuu on juustust ja oh õudust, kui need olevused kuu ära sööksid. Ei taha sellele mõeldagi. Ja sellepärast tahtiski Anna kolmandale planeedile minna, et nendele olevustele aru pähe panna!

andra heinat 4a



väikesed

Reaali õpilased - edukaimad müügimehed.

Kindlasti olete te kõik tähele pannud, et kevadel käivad väikesed kooliõpilased linnas ringi ja müüvad „kevadlilli“, mille müügist kogutud raha läheb heategevuseks.

Sellel kevadel kogutud raha läks liikumispuuetega laste toetuseks. Kevadlillede müümine sai alguse 1907. aastal ja on iga aastaga järjest populaarsemaks muutunud, eriti viimastel aastatel.

Nüüdseks on muutunud see lausa koolidevaheliseks võistluseks. Heategevast kevadlile müügist oli 2001. aastal kokku laekunud 207 918 krooni, mis on pisut suurem kui eelmisel aastal.

Sel aastal oli edukaim Tallinna Reaalkool, kes kogus kokku 18 270 krooni, sellest 800 krooni sai kool endale plaastrite ostmiseks. Teine oli Liivalaia Gümnaasium 12 479 krooni ja kolmas 37. Keskkool 12 343 krooniga. Ühegi teise müügis osalenud kooli tulud ei ületanud 10 000 krooni.

Siinkohal mainiks ära 5 parimat lille müüjat Tallinnast, kes kõik osutusid Reaalkooli õpilasteks: Siim Sipelgas, Johan Kask, Mart Zubairov, Kadi Tuum ja Mari-Liis Raudsepp.

Erilist tänu avaldame ka Reaalkooli 23-le 6c klassi õpilasele: Anneli Allikmaa, Anni Arm, Sten Hünerson, Johan Kask, Maria Lainvoo, Keldi Leol, Maarja Lubi, Maarja Mäe, Lotta Ojaver, Annamaria Pupart, Elisa Puurand, Rebeka Põldsam, Erik Raig, Mari-Liis Raudsepp, Ergo Salumäe, Ardo Seepter, Siim Sipelgas, Grete Sõõru, Gerda Sülla, Mart Zubairov, Tiina Tartes, Martin Truuts, Kadi Tuum - nemad kogusid kokku rohkem raha kui terve Liivalaia Gümnaasium.

Täname ka teisi tublisid lillemüüjaid: Triin Sander, Kristi Kruuser, Anett Must, Edvard Ljulko, Georg-Sander Männik, Ronald Viin, Martin Rausberg, Merilin Pihl, Kärt Jõudvald, Natasa Maksimova, Hanna-Liisa Adamsoon, Merit Põldsam, Ulrika Paemurru, Kristiina Nurkse, Eva Nõmm, Juta Tarmak, Tõnn Adermann, Ave Lauren, Siim Sander, Ingrid Mänd, Kati Rausberg, Ingrid Jõe, Ragnar Kaasik, Kaarel Raik, Madli Ross, Kristi Rummel, Eva-Karoli Rummel, Johanna Aasmets, Henri Raska, Rasmus Ligi, Egert-Priit Arus, Martin Haljas, Marit Sõnajalg, Kristel Rumessen, Liis Vaino.

linda raska & karin kukk

väitlus

Mis see väitlus veel on?

Erinevad väitlusformaadid ehk eri moodused väitlemiseks.

Karl Popperi väitlus on New Yorgi Avatud Ühiskonna Instituudi poolt välja töötatud Kesk- ja Ida-Euroopa väitlusprogrammide jaoks 1994. aastal. Formaadi aluseks on peamiselt USAs praktiseeritav poliitiline väitlus (policy debate), mida on oluliselt lihtsustatud. Siiski on samaks jäänud poliitilise väitluse põhiline alustala - tõestusmaterjal. Karl Popperi väitluses peab iga argumendi tõestuseks olema esitada tõestusmaterjal. See on see formaat, mida viljeletakse keskkoolis.

Popperi väitlus on eelkõige meeskonnamäng, kus oluline on turniirielne ettevalmistustöö ja samuti koostöö väitluse käigus. Teema teatatakse nädal varem, turniiride puhul tihti isegi kuni kuu aega varem. Peale argumentatsiooni väljamõtlemise on vaja aktiivset tööd erinevate kirjalike ja digitaalsete allikatega, et koguda piisa-

KIRJAKE HUVITATUILE

Niisiis on meil koolis praegu tegutsevad väitlejaid terves keskkoolis. Põhikooliski leiab mõne. Tase pole väga halb, isegi päris hea. Selle sügise alguses oli eelmisest aastast jäänud meile 10 väitlejat. Seda on vähe, OOTAME JUURDE!!! Eriti on oodatud põhikooli õpilased, alates seitsmendast klassist näiteks. Aga kümnes klass on sama teretulnud. Kes tahab käed külge lüüa või on muidu huviline, tulgu ja rääkigu endast. Näiteks eesti keele õpetaja Liis Aavastele või Catlyn Kirmale 11b klassist. Ootame siis kõiki huvilisi!!!

tekkealuseks on Briti parlamendi väitlused. Sellest ajast on säilinud ka mõned esmapilgul eriskummalised reeglid, millest allpool juttu tuleb.

Oma põhiliselt olemuselt on parlamentaarne väitlus ehk väitlejate kõnekeeles parli üsna standardne - kaks võistkonda, kus kumbki kaitseb oma väiteid ja püüab ümber lükata teise omi ning väitlejate kõnedel on suvalisele formaadile omased tunnused. Samas on ka terve rida ainult parlile iseloomulikke jooni.

Kõigepealt teemast. Kui kõikides teistes väitlusformaatides peavad väitlejad

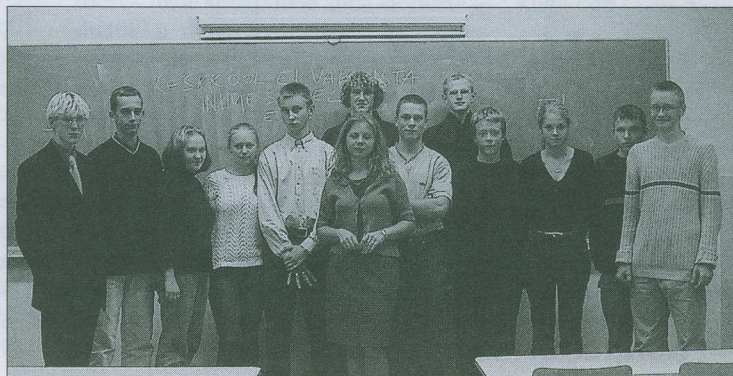
lusformaati, kus otsest väitlust kui sellist ei toimugi. Tegemist on üksikkõnedega, kus erinevate reeglite alusel antakse väitlejatele teemad ja kus nad siis mõne aja pärast peavad esitama oma kõned antud teemadel. Eelkõige arendavad need formaadid kiiresti korraliku struktuuriga kõnede koostamise oskust. Kuna oma seisukohti on ka üksikkõnes loomulikult vaja põhjendada, siis samas kasvab ka kiire kriitilise analüüsi läbiviimise oskus.

Nende formaatidega tegelemiseks ei ole tegelikult üldse vaja mõne teise formaadi kogemusi.

Harjutuskohtu väitlus (mock trial) on Eestis kasutusel olevatest väitlusformaatidest kõige keerulisem. Ühes väitluses osaleb vähemalt 11 inimest ja enamusel neist on teatud kindlad repliigid, mida nad

aeg-ajalt lausuma peavad. Lisaks sellele on ka väitluse sisuline pool reeglitega täpselt ette nähtud.

Kõikide reeglite ja keerulise protseduuri tundmine muudavadki selle formaadi jõukohaseks eelkõige kogunud väitlejatele. Samas ei pea alati järgima kõiki regleid ja nii võibki teha lühendatud variante antud formaadist. See on nagu nimigi ütleb, selline pilakohus, harjutamiseks.



Meie kooli praegune väitlusseltskond

valt materjali oma kaasuse (s.o kõik argumendid + muu väitluseks vajalik kokku) tõestamiseks. Karl Popperi väitluses osalevad kaks 3-liikmelist võistkonda, kellest üks on jaataja ja teine eitaja.

Edasi, parlamentaarne väitlus. Kui Karl Popperi formaat on välja mõeldud Ameerikas sealse poliitilise väitluse eeskujul, siis parlamentaarne väitlusformaadi

Ex tempore ja **impromptu** on kaks sellist väit-

Retoorika - kõnekunst sai alguse juba Vana-Kreekas. Sellel ajal olid vaidluskunsti õpetajateks *sofistid*, targad. Kuulsamad Vana-Kreeka kõnemehed olid Sokrates, Platon, Aristoteles ja Demosthenes. Kogu selleaegne väitluskunst põhines relativismil ehk sellel, et maailm on muutlik ja mitmeti mõistetav.

Retoorikat arendati ka Roomas. Seal sed parimad kõnemehed olid vaieldamatult Cicero ja Cato, kes suutsid oma demagoogiliste võtetega mõjutada suuri rahvahulki.

Keskajal õpetati ladina koolides samuti kõnekunsti, peeti dispuute, kus arutati loengutes ja elus kerkinud probleemide üle. Samuti peeti ju kirikutes jutlusi, mis sisaldasid endas samuti mitmeid kavalaid demagoogilisi nippe, kuidas inimesi enast uskuma panna.

Renessanss, ja reformatsioon töid kaasa uusi teemasid, mille üle vaielda, samuti vastureformatsioon, kus tegelikult võidetigi ju rahvast ühele või teisele poole just heade kõnelejate abiga, kes oskasid oma usku paremini kiita.

Nii pika ajalooga ongi vaidlemine, parlamentaarne väitlus tekkis aga juba 17. sajandil Inglismaal. Siiani on väideldud üle maailma igasugustel erinevatel teemadel ja tehakse seda kindlasti ka edaspidi.

Siia pidi tulema jutt väitluse headusest, selle plussidest. Pidin rääkima, kui palju uusi ja huvitavaid sõpru selle kaudu saab. Bla-bla-bla. Tegelikult: miks väidelda?

Rääkisin mitme meie kooli väitlejaga ja jutt tuleb nüüd hoopis teine. Miks mina üldse väitlema hakkasin, sellel oli kaks põhjust: 1) mulle meeldib hullult vaielda ja muidu sõna võtta ning 2) tahtsin tutvuda uue kooli inimestega. Inimesed tundusid lahedad. Viimane põhjus oli loomulikult tähtsam. Meie kooli väitlejad on sõbralikud (ma arvan) ja kindlasti mitte nii konservatiivsed kui mujal koolides.

Kokkuvõtteks - kogu aeg saab hullult pulli, need kõnelemise kogemused on lihtsalt kõrvalnähtus. Igatahes olen ma Eesti väitlejate seas leidnud igasuguseid lahedaid inimesi. Tulge, see on päris huvitav!